EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.5.2026
COM(2026) 254 final

2026/0129 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Internationella olivrådets medlemsråd vad gäller metoden för organoleptisk bedömning av jungfruolja

{SWD(2026) 133 final}

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i Internationella olivrådets medlemsråd när det gäller det planerade antagandet av två beslut vid dess nästa ordinarie sammanträde i juni 2026: ”Glas för provsmakning av olja” och ”Anvisningar för installation av ett provningsrum”, som båda rör metoden för organoleptisk bedömning av jungfruolja.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. 2015 års internationella avtal om olivolja och bordsoliver

Syftet med 2015 års internationella avtal om olivolja och bordsoliver (*avtalet*) är att i) verka för enhetlighet i nationell och internationell lagstiftning avseende de fysikalisk-kemiska och organoleptiska egenskaper hos olivolja, olja av olivrestprodukter och bordsoliver, i syfte att undvika handelshinder, ii) bedriva verksamhet på området fysikalisk-kemisk och organoleptiskt testning för att öka kunskapen om olivprodukternas sammansättning och kvalitetsmässiga egenskaper i syfte att konsolidera internationella normer och iii) stärka Internationella olivrådets roll som ett internationellt forum för vetenskaplig excellens i fråga om oliver och olivolja.

Den nya versionen av avtalet trädde i kraft den 1 januari 2017.

Europeiska unionen är part i avtalet[1].

2.2. Medlemsrådet

Internationella olivrådets medlemsråd (*medlemsrådet*) är Internationella olivrådets högsta myndighet och dess beslutsfattande organ. Det ska utöva alla de befogenheter och utföra alla de uppgifter som krävs för att uppnå målen i avtalet. Såsom part i avtalet är Europeiska unionen medlem i Internationella olivrådet och har en företrädare i medlemsrådet. Medlemsrådets beslut fattas med konsensus. Även utan konsensus fattas beslut om handelsnormen och metoder såvida de inte avvisas av minst en fjärdedel av medlemmarna eller av en eller flera medlemmar som innehar totalt minst 100 bidragsandelar.

Det finns för närvarande 21 medlemmar i Internationella olivrådet, och Europeiska unionen har 647 bidragsandelar av totalt 1 000.

2.3. Medlemsrådets planerade akt

I november 2025 skickade Internationella olivrådets verkställande sekretariat texten till två beslut gällande kemi och standardisering till sina medlemmar. Båda besluten rör metoden för organoleptisk bedömning av jungfruolja:

– Översyn 3 av dokument COI/T.20/Doc. nr 5, ”Glas för provsmakning av olja”.

– Översyn 2 av dokument COI/T.20/Doc. nr 6, ”Anvisningar för installation av ett provningsrum”.

[1] Rådets beslut (EU) 2016/1892 av den 10 oktober 2016 om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och om provisorisk tillämpning av 2015 års internationella avtal om olivolja och bordsoliver (EUT L 293, 28.10.2016, s. 2) och rådets beslut (EU) 2019/848 av den 17 maj 2019 om ingående på Europeiska unionens vägnar av 2015 års internationella avtal om olivolja och bordsoliver (EUT L 139, 27.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj).

Det arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer detta förslag innehåller texten till de reviderade dokument som det verkställande sekretariatet har lagt fram.

I enlighet med artikel 20.3 i avtalet ska de kvalitets- och renhetskriterier som ingår i Internationella olivrådets handelsnorm för olivolja och olja av olivrestprodukter tillämpas på medlemmarnas internationella handel. I enlighet med artikel 75.5 e i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013[2] ska handelsnormerna beakta de rekommendationer till normer som fastställts av internationella organ. Handelsnormerna kontrolleras av regler som fastställts i enlighet med artikel 90a i förordning (EU) nr 1308/2013. Besluten om översynerna av dessa dokument som rör metoden för organoleptisk bedömning av jungfruolja har betydelse för hur parametrarna kontrolleras. De ovannämnda besluten kommer därför att påverka tillämplig EU-rätt, nämligen kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/2105 av den 29 juli 2022 om fastställande av bestämmelser om kontroller av överensstämmelse av handelsnormer för olivolja och metoder för att analysera egenskaper hos olivolja[3].

Den ståndpunkt som anges i detta beslut planeras att intas på unionens vägnar vid Internationella olivrådets nästa ordinarie sammanträde i juni 2026.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

De beslut som medlemsrådet ska fatta rör båda metoden för organoleptisk bedömning av jungfruolja:

– Översyn 3 av dokument COI/T.20/Doc. nr 5, ”Glas för provsmakning av olja”.

– Översyn 2 av dokument COI/T.20/Doc. nr 6, ”Anvisningar för installation av ett provningsrum”.

Dessa beslut har varit föremål för diskussioner mellan vetenskapliga och tekniska experter på olivolja hos kommissionen och i medlemsstaterna. Besluten bidrar till internationell harmonisering av normer för olivolja och kommer att skapa en ram som säkerställer rättvisa konkurrensförhållanden inom handeln med olivolja. De bör därför tillstyrkas.

Besluten överensstämmer därför med målen i unionens politik vad gäller handelsnormer för jordbruksprodukter i enlighet med del II avdelning II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013.

Det behövs en unionsståndpunkt för antagandet av besluten.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

---

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01.

[3] EUT L 284, 4.11.2022, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2105/2022-11-04.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”[4].

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Medlemsrådet är ett organ som har inrättats genom ett avtal, nämligen det internationella avtalet om olivolja och bordsoliver.

De akter som ska antas av medlemsrådet utgör akter med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 20.3 i avtalet och kan på ett avgörande sätt påverka innehållet i unionslagstiftningen, nämligen en genomförandeakt om kontroller av överensstämmelse av handelsnormer för olivolja baserad på förordning (EU) nr. 1308/2013. Detta beror på att handelsnormerna, i enlighet med artikel 75.5 e i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013, ska beakta de rekommendationer till normer som fastställts av internationella organ.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör den gemensamma handelspolitiken. Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 207.4 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för förslaget till beslut bör vara artikel 207.4 i EUF-fördraget jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

5. EFTERLEVNAD AV PRINCIPEN OM DIGITALT SOM STANDARD

Det aktuella förslaget har inga digitala dimensioner eftersom det inte har någon digital relevans. Digitala medel eller datautbyte omfattas inte av förslaget.

[4] Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

2026/0129 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Internationella olivrådets medlemsråd vad gäller metoden för organoleptisk bedömning av jungfruolja

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Genom rådets beslut (EU) 2019/848[1] ingicks på unionens vägnar 2015 års internationella avtal om olivolja och bordsoliver (*avtalet*).

(2) Enligt artikel 20 i avtalet får Internationella olivrådets medlemsråd (*medlemsrådet*) fatta beslut om och anta rekommendationer för tillämpningen av bestämmelserna i avtalet.

(3) Medlemsrådet bör vid sitt 123:e sammanträde i juni 2026 anta två beslut om metoden för organoleptisk bedömning av jungfruolja.

(4) Dessa beslut har varit föremål för ingående diskussioner mellan vetenskapliga och tekniska experter på olivolja hos kommissionen och i medlemsstaterna. De bör bidra till internationell harmonisering av normer för olivolja och skapa en ram som säkerställer rättvis konkurrens inom handeln med produkter inom olivoljesektorn. Unionen bör därför stödja antagandet av dessa beslut.

(5) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i medlemsrådet, eftersom de beslut som antas av Internationella olivrådet kommer att ha rättslig verkan för unionen vid internationell handel med övriga medlemmar i Internationella olivrådet, och eftersom de kommer att påverka innehållet i unionsrätten, nämligen de kontroller av överensstämmelse för olivolja som kommissionen antagit i enlighet med artikel 90a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013[2].

(6) Om antagandet av besluten skjuts upp för att möjliggöra en skriftväxling före medlemsrådets 124:e ordinarie sammanträde, till följd av att vissa medlemmar inte kan ge sitt godkännande, bör den ståndpunkt som anges i detta beslut intas på unionens vägnar genom skriftväxling.

---

[1] Rådets beslut (EU) 2019/848 av den 17 maj 2019 om ingående på Europeiska unionens vägnar av 2015 års internationella avtal om olivolja och bordsoliver (EUT L 139, 27.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

(7) Det bör dock vara möjligt för unionens företrädare i medlemsrådet att godkänna tekniska anpassningar av Internationella olivrådets andra metoder eller handlingar utan något nytt beslut av rådet, om dessa tekniska anpassningar är ett resultat av ändringar i samband med revideringarna av de två dokumenten.

(8) För att skydda unionens intressen bör dock unionens företrädare i medlemsrådet ha rätt att begära att antagandet av dessa beslut skjuts upp om det är sannolikt att den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar kommer att påverkas av nya vetenskapliga eller tekniska rön som läggs fram före medlemsrådets 124:e ordinarie sammanträde.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Unionen ska stödja antagandet av två beslut av Internationella olivrådets medlemsråd om metoden för organoleptisk bedömning av jungfruolja

– översyn 3 av dokument COI/T.20/Doc. nr 5, ”Glas för provsmakning av olja”,

– översyn 2 av dokument COI/T.20/Doc. nr 6, ”Anvisningar för installation av ett provningsrum”,

vid dess nästa ordinarie sammanträde i juni 2026 eller genom skriftväxling före det 124:e ordinarie sammanträdet.

Artikel 2

Unionens företrädare i Internationella olivrådets medlemsråd får godkänna tekniska anpassningar av Internationella olivrådets andra metoder eller dokument utan något nytt beslut av rådet, om dessa tekniska anpassningar följer av ändringarna av de två dokument som avses i artikel 1.

Artikel 3

Om den ståndpunkt som avses i artikel 1 sannolikt kommer att påverkas av nya vetenskapliga och tekniska rön som läggs fram före nästa ordinarie sammanträde i Internationella olivrådets medlemsråd ska unionens företrädare begära att antagandet av dessa beslut skjuts upp till dess att unionens ståndpunkt har fastställts på grundval av de nya rönen.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande